

ชื่อวิทยานิพนธ์ การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการบริหารในการดำเนินงานศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล จังหวัดอุทัยธานี

ผู้วิจัย นายวิศิษฐ์ สิทธิเกษร ปริญญา เกษตรศาสตรมหาบัณฑิต (ส่งเสริมการเกษตร)

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์ ดร.จินดา ขลิบทอง (2) รองศาสตราจารย์ ดร.พรชูลี นิลวิเศษ

ปีการศึกษา 2550

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ข้อมูลส่วนบุคคลบางประการ (2) ระดับการมีส่วนร่วม (3) ปัญหาและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการบริหารศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร

ประชากรที่ศึกษา ได้แก่ คณะกรรมการบริหารศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล จังหวัดอุทัยธานี ปี 2550 จำนวน 1,035 ราย กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 285 ราย สุ่มตัวอย่างโดยวิธีหลายชั้นภูมิและเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างตามจำนวน 285 ตัวอย่าง จำนวน 19 ศูนย์แล้วนำมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป อธิบายลักษณะข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยครั้งนี้ (1) พบว่าคณะกรรมการบริหารศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุเฉลี่ย 48.76 ปี และมีสถานภาพสมรสแล้ว จบการศึกษาระดับประถมศึกษา รองลงมาจบมัธยมศึกษาตอนต้น ตำแหน่งทางสังคมเป็นผู้แทนหมู่บ้าน มีระยะเวลาการดำรงตำแหน่งเฉลี่ย 1.95 ปี แหล่งข้อมูลข่าวสาร ได้รับจากวิทยุโทรทัศน์ รองลงมาคือ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร และเอกสารทางวิชาการตามลำดับ พื้นที่ทำการเกษตรมากกว่า 40 ไร่ โดยเฉลี่ย 32.29 ไร่ จำนวนแรงงานเฉลี่ย 2.42 คนต่อครัวเรือน รายได้ในรอบปีที่ผ่านมามีเฉลี่ย 150,148.50 บาท แยกเป็นรายได้จากการเกษตร เฉลี่ย 97,931.30 บาท และรายได้นอกภาคการเกษตร เฉลี่ย 52,015.44 บาท การเป็นหนี้สินพบว่ามีหนี้สิน 252 ราย หนี้สินเฉลี่ยรายละ 108,596.50 บาท แหล่งหนี้สินจากกองทุนหมู่บ้าน รองลงมาคือ ธนาคาร การทดสอบความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานศูนย์ พบว่าคณะกรรมการบริหารศูนย์ มีความรู้ ความเข้าใจในประเด็นการมีส่วนร่วมประชุมของคณะกรรมการศูนย์เป็นอย่างมาก รองลงมาคือความรู้ความเข้าใจเรื่องจำนวนของคณะกรรมการศูนย์ทั้งคณะที่ร่วมในการดำเนินงาน (2) ระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการบริหารศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับมากได้แก่ ด้านการบริหารศูนย์ ด้านการกำหนดบทบาทความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารศูนย์ ด้านการจัดกิจกรรมช่วยเหลือเกษตรกร ด้านสนับสนุนการปฏิบัติงานของศูนย์ ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล ด้านการประชาสัมพันธ์ (3) ด้านปัญหาและข้อเสนอแนะ คือแผนงานโครงการไม่ได้รับการสนับสนุน อย่างต่อเนื่องจากหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่ให้ความสำคัญแผนงาน ด้านการส่งเสริมการเกษตร ข้อเสนอแนะ ควรมีการบูรณาการ ในส่วนราชการและพัฒนาความรู้เรื่องการจัดทำแผน การสนับสนุนแผนงาน ด้านส่งเสริมการเกษตร

คำสำคัญ การมีส่วนร่วม คณะกรรมการบริหารศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร

Thesis title: Participation by the Board of Director Committees in Operations of Sub-District Centers for Services and Agricultural Technology Transfer in Uthai Thani Province

Researcher: Mr.Visit Sittikason; **Degree:** Master of Agriculture (Agricultural Extension);

Thesis advisors: (1) Dr. Jinda Khlibtong, Associate Professor; (2) Dr. Pornchulee Nilvises, Associate Professor; **Academic year:** 2007

ABSTRACT

The objectives of this study were to study (1) some aspects of personal information of the board of directors of sub-district centers for services and agricultural technology transfer in Uthai Thani Province; (2) level of participation in managing the centers of the board of directors; and (3) problems and suggestions of the board of directors.

The population in this study were 1,035 directors who sat on the management board of sub-district centers for services and agricultural technology transfer in Uthai Thani Province. The sample size was specified by using Yamane formula at 95% of reliability. The samples were selected by using stratified random sampling methodology, 285 samples from 19 centers altogether. An interview form was used to collect data from 285 samples. The statistical methodology used to analyze the data by computer programs were frequency, percentage, mean, minimum value, maximum value, and standard deviation.

The findings of this study were as follows: Most of the directors who sat on the management board of sub-district centers for services and agricultural technology transfer in Uthai Thani Province were male. Their average age was 48.76 years. Most of them were married, and educated at primary level, or lower secondary level. For their social position, it was found that most of them were a representative of their village, and an agricultural volunteer. The average duration of their being on the board of directors was 1.95 years. For their information sources, it was found that most of them received the information from radio broadcasting, television, officials in the Department of Agricultural Extension, and academic documents, respectively. For the agricultural aspect, it was found that most of them had their planting area more than 40 Rai, some of them had their planting area between 20-40 Rai. The average quantity of members of their family who worked in their farm was 2.42 persons/family. Their average total income in the preceding year was 150,148.50 Baht, from agricultural section 97,931.30 Baht, and from non-agricultural section 52,015.44 Baht. For their debt, it was found that 252 directors who sat on the board were in debt, their average debt was 108,596.50 Baht. Most of their fund sources were village fund and banks. And from testing their knowledge and understanding about the center management, it was found that they had knowledge and understanding at "much" level, the average was at 70.39%.

From the study, it was found that the directors participated in 6 aspects at "much" level, these aspects were the center management, the role and responsibility specification, the activity setting to support farmers, the center operation supporting, the agricultural development plan making at sub-district level, and PR/making information known to the public.

Keywords: Participation of Board of Directors, Sub-District Centers for Services and Agricultural Technology Transfer